

הקצאת קרקע בירושלים למשרתים בכוחות הביטחון

הצעה להחלטת

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 4 לחוק יסוד: ירושלים בירת ישראל, הקובע, כי לירושלים יינתנו עדיפויות מיוחדות בפעילויות של רשויות המדינה לפיתוחה בנושאי משק וכלכלה ובנושאים אחרים, בהמשך להחלטת ממשלה מספר 4655 מיום 20.5.2012:

להנחות את רשות מקרקעי ישראל (להלן – הרשות), לבחון אפשרות להקצות קרקע בפטור ממכרז בעיר ירושלים במהלך השנים 2017-2018, למשרתי כוחות הביטחון (צבא, משטרה ושב"ס), בהתאם לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993 וזאת באזורים או בשכונות בירושלים, בעלות מאפיינים מיוחדים, המצדיקים את ההקצאה בפטור כאמור, על פי שיקול הדעת של הרשות.

ככל שבסיום הליך הבחינה יחליטו הגורמים המוסמכים על הקצאת קרקע כאמור, ייקבע מועד לחתימה על הסכם פיתוח לא יאוחר משנה ממועד אישור העסקה.

הרשות תפרסם באתר האינטרנט שלה כל החלטה על הענקת פטור ממכרז, שתתקבל מכוח החלטת ממשלה זו.

דברי הסבר

רקע כללי

בעשור האחרון ובפרט בשנה האחרונה פקדו את הבירה אירועי ביטחון קשים, שבעקבותיהם התגברו הצרכים הביטחוניים של כוחות הביטחון בירושלים. לאירועים אלו השלכות שליליות על כל תחומי החיים בעיר, החל מאופי התרבות והפנאי בה, דרך ההשפעה על כלכלתה וכלה בהיעדר תפיסת תחושת הביטחון הכללית השוררת בה. אחת מן הדרכים להתמודד עם המצב הבטחוני ועם השלכותיו היא חיזוק תחושת הביטחון של תושביה והמבקרים בה ומניעת אירועים בטחוניים, באמצעות הגברת הנוכחות של כוחות המשטרה, צבא ושירות בתי הסוהר אשר יתרונם הבולט הוא במדי הביטחון שהם לובשים ובכלי הנשק שהם נושאים. נוכחותם גורמת לתושבים והמבקרים בעיר לתפיסת תחושת ביטחון טובה יותר ובכך מאפשרת להם להסתובב בבירה ביתר קלות.

לצורך מילוי המטלות הבטחוניות נוכח המצב הבטחוני בעיר, נדרשת הצבה של מאות רבות של שוטרים בירושלים אשר יתגברו את המערך הקיים, כאשר עד כה, על מנת לעמוד במשימות הבטחוניות במצב זה ובשל הקושי בגיוס שוטרים למחוז ירושלים, ניידה משטרת ישראל שוטרים ממחוזות אחרים אל ירושלים.

נוכח המצב הבטחוני ובמסגרת מדיניותה של ממשלת ישראל לקידום חיזוק הביטחון האישי, הגברת הנוכחות המשטרתית, ומניעת האלימות בירושלים החליטה הממשלה (החלטת ממשלה מס' 1775 מיום 29.06.2014) על הקצאה תקציבית בהיקף של 94.5 מיליון ₪. בעקבות החלטה זו החליטה המשטרה, על תוספת של 473 תקנים חדשים בירושלים, במרחב קדם, מזרח ירושלים. בנוסף, בעקבות החלטת ממשלה מס' 1402 מיום 10.04.2016 הקצתה המשטרה 1200 תקני שוטרים נוספים המיועדים למגזר הערבי, בין השאר, למזרח ירושלים, במטרה לתגבר את מערך האכיפה והשיטור של המשטרה.

עוד יצוין, כי במסגרת יישום החלטת ממשלה מס' 1661 מיום 13.05.2007, ישנה כוונה להעביר את יחידות הממשלה לירושלים, ובכלל זה נציבות שב"ס ויחידות משטרת ישראל.

בהקשר זה יצוין כי כוחות הביטחון בשירות בתי הסוהר, מהווים נדבך משמעותי בשרשרת אכיפת החוק, וקידום הביטחון האישי, וכי סוהרים נחשבים חלק בלתי נפרד מכוחות הביטחון, בפעילותם השוטפת, בשגרה ובחירום.

בנסיבות אלו מבקשת כעת הממשלה להנחות את רמ"י לבחון אפשרות להקצאה שתיעשה בטווח השנים 2017-2018 של קרקע בפטור ממכרז לכוחות הבטחון באזורים או בשכונות בירושלים, בעלות מאפיינים מיוחדים, המצדיקים את ההקצאה בפטור על פי שיקול הדעת של הרשות. זאת, במטרה לאפשר משיכה של כוחות הביטחון מרחבי הארץ לירושלים ולאפשר לאנשי כוחות הביטחון שמקום הצבתם הינו באזור ירושלים, מגורים איכותיים בסמיכות למקום עבודתם.

יצוין כי בשנת 2012 אושרה החלטת ממשלה מס' 4655 במסגרתה הוחתמה הממשלה את רשות מקרקעי ישראל להקצאות קרקע בפטור ממכרז עבור משרתי כוחות הביטחון בירושלים.

בעקבות ההחלטה הקצתה רמ"י לעמותה שהוקמה על ידי המשטרה לצורך מטרה זו מגרש בשכונת רמות לכ- 80 יחידות דיור.

על מנת למנוע "הקפאה" של פיתוח ושיווק קרקעות לטווח ארוך, מוצע כי ככל שבסיום הליך הבחינה יחליטו הגורמים המוסמכים על הקצאת שטח, כאמור, לכוחות הבטחון, ייקבע מועד לחתימה על הסכם פיתוח לא יאוחר משנה ממועד אישור העסקה.

לאור כל האמור לעיל, בחינת ההקצאה המוצעת נדרשת גם נוכח צורכי הבטחון וגם נוכח מספר תקני השוטרים שהוקצו כאמור לעיל.

הקצאת הקרקע בפטור, כאמור, על ידי רשות מקרקעי ישראל כפופה לתקנות חובת מכרזים, התשנ"ג – 1993.

הרשות תפרסם באתר האינטרנט שלה כל החלטה על הענקת פטור ממכרז, שתתקבל מכוח החלטת ממשלה זו.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

אין.

תקציב

אין.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם שר הבינוי והשיכון- תומך

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 4655 מיום 20.5.2012

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצ"ב.

סיווגים

סיווג ראשי: 03תהליך;

מוגש על ידי שר ירושלים ומורשת
מוגש על ידי השר לביטחון הפנים
ועל ידי שר האוצר

כ"ג באייר התשע"ו
31 במאי 2016

Prime Minister's Office

משרד ראש הממשלה

היועצת המשפטית

כ"ג אייר, תשע"ז

31 מאי, 2016

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

הקצאת קרקע בירושלים למשרתים בכוחות הביטחון

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

1. בהתאם לסעיף 4 לחוק יסוד: ירושלים בירת ישראל, הקובע, כי לירושלים יינתנו עדיפויות מיוחדות בפעילויות של רשויות המדינה לפיתוחה בנושאי משק וכלכלה ובנושאים אחרים ובהמשך להחלטת ממשלה מספר 4655 מיום 20.5.2012 (להלן – **החלטה 4655**) מוצע להנחות את רשות מקרקעי ישראל (להלן – **הרשות**), לבחון אפשרות להקצות קרקע בפטור ממכרז בעיר ירושלים במהלך השנים 2017-2018, למשרתי כוחות הביטחון (צבא, משטרה ושבי"ס), בכפוף לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993 (להלן – **תקנות חובת המכרזים**), וזאת באזורים או בשכונות בירושלים בעלות מאפיינים מיוחדים המצדיקים את ההקצאה בפטור כאמור על פי שיקול דעתה של הרשות. כן מוצע כי ככל שבסיום הליך הבחינה יחליטו הגורמים המוסמכים על הקצאת קרקע כאמור, ייקבע מועד לחתימה על הסכם פיתוח לא יאוחר משנה ממועד אישור העסקה.

2. בהתאם לסעיף 3 לחוק רשות מקרקעי ישראל, התשי"ד – 1960 מועצת מקרקעי ישראל היא הגוף המוסמך לקבוע את המדיניות הקרקעית שלמיה תפעל הרשות.

3. הקצאת הקרקע בפטור, על ידי רשות מקרקעי ישראל, ככל שיוחלט על כך כאמור, כפופה לתקנות חובת מכרזים, התשנ"ג – 1993.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

בעקבות החלטה 4655 הוגשה לבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק עתירה, במטרת התבקש ביטולה של החלטה 4655, מהטעם העיקרי של פגיעה בשוויון, הבאה לידי ביטוי בהקצאת קרקע בלא מכרז למשרתי כוחות הביטחון (בג"צ 314/13).

בתגובה המקדמית לעתירה הסיבה הממשלה כי החלטת הממשלה היא לתכלית ציבורית מובהקת שעניינה קידום צרכי כוחות הביטחון בשימור אנשי קבע איכותיים אשר יתחייבו לשירות נוסף וכן חיזוק שכונות ספר ושיפור תחושת הביטחון האישי של המתגוררים באותן שכונות. עוד פורט בתגובה כי השירות במחוז ירושלים הינו קשה ומורכב בשל אופייה הייחודי של העיר ותושביה וכי יחידות המשטרה הפועלות באזור נדרשות להתמודד עם מגוון

-בלמ"ס-

עמ' 2 מתוך 2

רחב של איומים, דבר שיוצר עומס רב על יחידות המשטרה ופערי איוש קבועים כמו גם קושי בגיוס מועמדים למחוז שרבים ממשרתיו גרים הלכה למעשה מחוץ לעיר.

העתירה נמחקה לאחר שהמדינה הודיעה כי הרשות תפרסם באתר האינטרנט שלה כל החלטה להעניק פטור ממכרז אשר תתבסס על החלטה 4655, העוסקת בהקצאת קרקע בפטור ממכרז בירושלים למשרתים בכוחות הביטחון.

בהתאם לפסק הדין בעתירה כאמור לעיל, מוצע בהצעת ההחלטה שלפנינו כי הרשות תפרסם באתר האינטרנט שלה כל החלטה על הענקת פטור ממכרז, שתתקבל מכוח החלטת ממשלה זו.

יצוין כי בדברי ההסבר להצעה מפורטים הנימוקים לבחינת הקצאת מקרקעין כאמור בעת חזו.

בשים לב לאמור, ההצעה להחלטה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שההצעה נוגעת להם:

טיוטת הצעת ההחלטה הופצה ליועצים המשפטיים של המשרדים הרלוונטיים. הלשכות המשפטיות של משרד הבינוי והשיכון ורשות מקרקעי ישראל, ומשרד המשפטים אישרו כי אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

בשים לב לאמור לעיל אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה. האמור הוא על דעת היועץ המשפטי (בפועל) של משרד האוצר ושל היועץ המשפטי של המשרד לביטחון פנים.

שירן שושנה
שירן שושנה, ע"ד

היועצת המשפטית של משרד ירושלים ומורשת